

Українська Православна Катедро Святої Софії

**Saint Sophie Ukrainian
Orthodox Cathedral**

**Cathédrale orthodoxe
ukrainienne Sainte-Sophie**

Церковна адреса/Church Address: 6250 12th avenue, Montreal (Quebec) H1X 3A5
Вебсайт/Website: www.stSophieMontreal.com

Настоятель парафії: Прот. о. Володимир Кушнір
Parish Priest: Very Rev. Fr. Volodymyr Kouchnir
тел/home tel: 514.727.2236 моб/cell: 514.947.2235
email: kouchnir.volodymyr@gmail.com

Голова парафіяльної ради: Євгенія Кіндрат
Parish Council President: Eugenia Kindrat
тел/tel: 514-708-0527 email: e_kindrat@hotmail.com

Різдв'яий Листок

**Різдво Господа
Бога і Спаса
Нашого Ісуса
Христа**

**The Nativity
of Our Lord
God and Saviour
Jesus Christ**

7-го Січня 2017 р.Б

January 7, 2017

**РОЗКЛАД ВОСКРЕСНИХ БОГОСЛУЖЕНЬ
ВІТАЄМО ГОСТЕЙ ДО НАШОГО ХРАМУ**

Субота, 7- го січня

Різдво Господа Бога і Спаса Нашого Ісуса Христа

Літургія 10:00 год. ранку

Неділя, 8-го січня

Собор Пресвятої Богородиці

Літургія 10:00 год. ранку

Понеділок, 9-го січня

Архидиякона Стефана

Літургія 9:30 год. ранку

Субота, 14-го січня Старий Новий Рік

Обрізання Господне.

Літургія Св. Василя Великого 9:30 год. ранку.

Новорічний Молебен

Вечірня о 5:00 год. веч.

Неділя, 15-го січня

Літургія в 10:00 год. ранку,

Середа, 18-го січня

Навечір'я Богоявлення (Йорданський Свят Вечір)

6:00 год. веч. Велике Повечір'я з Літією

6:30 год. веч. Освячення Води

Четвер, 19-го січня

Хрещення Господа Бога Нашого Ісуса Христа

Літургія 9:30 год. ранку.

Велике Освячення Води

Субота 21, січня.

Вечірня о 5:00 год. веч.

Неділя, 22-го січня

Собор Предтечі й Хрестителя Іоана

Літургія 10:00 год. ранку

Після Літургії спільна кутя в церковній залі

SCHEDULE OF SERVICES AND CHURCH FEASTS
A WARM WELCOME TO ALL GUESTS AND VISITORS TO OUR COMMUNITY

Saturday, January 7

The Nativity of our Lord & God & Saviour, Jesus Christ

10:00 a.m. Divine Liturgy of St. John Chrysostom

Sunday, January 8

Synaxis of the Most Holy Theotokos

10:00 a.m. Divine Liturgy

Monday, January 9

Holy Protomartyr and Archdeacon Stephan

9:30 a.m. Divine Liturgy of St. Basil the Great

Saturday, January 14

The Circumcision of our Lord and Savior

Julian New Year

9:30 a.m. Divine Liturgy of St. Basil the Great

New Year's Moleben

5:00 pm Vespers

Sunday, January 15

10:00 a.m. Divine Liturgy

Wednesday, January 18

Eve of the Theophany

6:00 p.m. Great Compline

6:30 p.m. Great Blessing of Water

Thursday, January 19

The Holy Theophany of Our Lord & God & Savior, Jesus Christ

9:30 a.m. Divine Liturgy

Great Blessing of Water

Saturday, January 21

Vespers at 5:00 pm

Sunday, January 22

Synaxis of the Holy Glorious Prophet,

Forerunner & Baptist John

10:00 a.m. Divine Liturgy

Parish Luncheon following the Divine Liturgy

МОЛИМОСЯ ЗА ХВОРИХ ТА НЕМІЧНИХ ПАРАФІЯН: Оксану Русин, Марусю Зимовець, Анну Ленько, Надю Калюжнуну, Івана Ілієнко, Володимиру Маланчук, Володимира Хоменко, Галину Мельник-Марко, Лїду Номировську, Тетяну Жеребецьку, Віру Бучак-Сегин, Олю Піно, Юлію Варварич, Зїну Мовчан, Роман Богачик, Павло Кошман, Михайло і Валентина Гринишин, Отто і Стефанія Шевчук, Ольга Лавої, Марян Онищук, Олекса Пачковський, Юлія Пушкар, Олександр Дольницьку, Оксану Хан і Антонїна Стечишин, Богдану Коваленко, і Залевська Марія, Тарас Гукало, Оксана Майданів,

ЦЕРКОВНО - ГРОМАДСЬКІ ОГЛОШЕННЯ

ВІЧНА ПАМ`ЯТЬ - відійшла у вічність довоголітня парафіянка, бл. пам`яті Раїса Пачковська (Вершаківська), 24-го грудня, 2016 проживши 90-років. В смутку залишилися син Роман, доня Марійка і внучка Касандра. Похорон відбувся 29-го грудня, 2016 з Катедри Св. Софії. Родині висловлюємо щире співчуття а покійній вічна пам`ять.

КАЛЕНДАРІ - настінні календарі можна придбати від старших братів у неділю після Літургії. Вартість одного \$5.00.

ВІДВІДИНИ З КОЛЯДОЮ - рідна школа ім. Митрополита Іларіона буде відвідувати парафіян з колядою, 7-8-го січня 2017 року. Бажаючі приєднатися до групи колядників, за інформацією звертайтеся до Галі Пилипчук 438 931 8702 або до о. Володимира 514 947 2235

ОБІДНИЦЯ - у середу, 11-го січня, 2017 року в Українській Резиденції за адресою 6300-8 вул.

ЗБОРИ ЦЕРКОВНОЇ РАДИ - у середу, 11-го січня, 2017 о 7:00 год. вечора в церковній залі.

ВІДВІДАНИ З ЙОРДАНСЬКОЮ ВОДОЮ - починаючи від 19-го січня, 2017 року, о. Володимир буде відвідувати парафіян і прихильників за особистим домовленням. П-ні Олі Ковч буде інформувати за 3-4 дні наперед, для уточнення про день і годину відвідин зручний для вас час.

ПАРАФІЯЛЬНА СПІЛЬНА КУТЯ - відбудеться **22 січня, 2017** року після Літургії в церковній залі. Квитки для дорослих \$25 а для дітей які прийдуть з батьками - безкоштовно. Під час нашого свята традиційні колядки, і дитяча програма. Наш Церковний Будинок потребує відповідного ремонту, а також, встановлення протопожежної системи (alarm system) в церкві. Отже, цей 2017 рік, буде для нас не легким, адже нам необхідно зібрати близько \$ 30 000 щоб виконати запланований проект.

Як, ми всі знаємо, недавно сталися два випадки загорання церковних будинків, у 2015/2016 рр. Перший випадок - це наша Митрополічна Катедра Св. Тройці у Віпїнезі (збитки на 1,млн. дол) другий випадок - Грецька Православна Церква у Монреалі, теж понесла великі збитки. Відсутність пожежної системи, призвела до таких трагічних наслідків. Якби були встановлені пожежна система, цьому можна було запобігти.

Ми звертаємося до всіх чисельно взяти участь в громадській куті, а зібрані кошти будуть направлені на встановлення проти-пожежної системи в церкві. Також, ми звертаємо за добровільними внесками на вказаний проект, хто бажає. Віримо, що з Божою допомогою, та допомогою наших щирих і відданих парафіян, ми зможемо зібрати відповідну суму, адже мова йде не тільки про запобігання пожежі в будинку та його руйнування, але й збереження людського життя. **ЯКЩО НЕ Я- ТОДІ ХТО? ЯКЩО НЕ ТЕПЕР-ТОДІ КОЛИ?**

За додатковою інформацією звертайтеся до Євгенії Кіндрат 514-708-0527 або до Адріани Жеребецької 514-603-4303.

РІЧНІ ЗБОРИ ГРОМАДИ- відбудуться 19-го лютого, 2017 року, після Літургії. Хто не заплатив свою членську вкладку за минулий 2016 рік, може бути присутній на зборах, але не має згідно статуту нашої церкви право голосу.

ВІДВІДИНИ ХВОРИХ - повідомляю наших парафіян, що СЕРЕДА є призначена для відвідування хворих в Старечих Будинках чи на дому. Якщо комусь відомо про перебування наших парафіян в лікарні прошу повідомте про це священика 514 947 2235

РЕПИТИЦІЯ ЦЕРКОВНОГО ХОРУ - по четвергах починаючи о 7:00 год. вечора. Запрошуємо нових хористів. Навіть якщо ви ніколи не співали в церковному, хорі і немає досвіду, але маєте бажання навчитися- **ПРИХОДЬТЕ**, прославляти нашого Господа в церковних піснопівах. За додатковою інформацією, звертайтеся до Галини Ваверчак 514 620-9494.

ПОЖЕРТВА НА ЦЕРКВУ АБО ЗАПЛАТИТИ СВОЮ ЧЛЕНСЬКУ ВКЛАДКУ – НАТИСНІТЬ: www.canadahelps.org.
Вдячні за Вашу щедрість.

РІДНА ШКОЛА МИТРОПОЛИТА ІЛАРІОНА - запрошує дітей на навчання. За інформацією звертайтеся до Доб. Людмили Попович 438 881 8054.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА - розпочинає навчання релігії, кожної неділі від 10:00 до 10:45 год. ранку для дітей віком від 5 до 12 років. Звертайтеся до Доб. Людмили 438 881 8054.

ЗМІНА АДРЕСИ - Якщо Ви являєтеся членом парафії і поміняли або плануєте поміняти, свою домашню чи електронну адресу, просимо зверніться до Адріани Жеребецької 514-603-4303 або через e-mail (Adrianna.zerebecky@gmail.com) щоб мати у нашому церковному реєстрі ваші точні інформації.

ВОСКРЕСНИЙ БЛАГОВІСНИК - Якщо ви або хтось із ваших близьких чи знайомих, бажали би отримувати Воскресний Благовісник через електронну пошту, перешліть Вашу електронну адресу до Адріани Жеребецької (adrianna.zerebecky@gmail.com) і вам будуть висилати Благовісник кожного тижня.

ДОМАШНІ ВАРЕНИКИ - можна придбати після Літургії в церковній залі. Дозина \$7. Звертайтеся до Галі Гуменюк за номером 514-727-5603.

* * * * *

PARISH AND COMMUNITY ANNOUNCEMENTS

PRAYERS FOR HEALTH - for members who are ill and unable to come to church: Roman Bohaczuk, Vera Buchak-Seguín, Oksana Chan, Wolodymyr Chomenko, Alexandra Dolnycky, Michel and Valentyna Hrynyshyn, Taras Hukalo, Iwan Iliencko, Nadia Kaluzny, Paul Koshman, Bohdana Kovalenko, Ola Lavoie, Anna Lencko, Oxana Majdaniw, Volodymyra Malanchuk, Halyna Melnyk-Marko, Zina Mowchan, Lida Nomirowski, Mario Onyszchuk, Alex Pachkowsky, Olga Pineau, Julie Puszkarska, Oksana Rusyn, Otto & Stella Shewchuk, Antonina Stechysin, Julia Varvarich, Maria Zalewski, Tanya Zerebecky and Marusia Zymowec.

IN MEMORIAM – It is with deep regret that we announce the passing of long-time member of the Cathedral, Raisa Pachkowsky (nee Wershakiwska), on December 24, 2016 at the age of 90. She is survived by her husband Alex Pachkowsky and by her children Mary, Roman and granddaughter Cassandra Pachkowsky. Funeral took place at the Cathedral on December 29, 2016. May her memory be eternal.

2017 CHURCH CALENDARS are available from the Church Elders for \$5.

CHRISTMAS CAROLING - The students of the Metr. Ilarion School will be caroling today and tomorrow. If you would like the carolers to come to your home, or if you wish to join the carolers, please contact Halyna Pylypchyk at 438-931-8702 or Fr. Volodymyr at 514-947-2235.

NOON SERVICE – Wednesday, January 11, 2017 at 7:00 pm in the Chapel at the Ukrainian Residence (6300 8th Ave.)

PARISH COUNCIL MEETING – Wednesday, January 11, 2017 at 7:00 pm in the Parish Hall.

BLESSING OF HOMES - Fr. Volodymyr will begin visiting and blessing homes on January 19, 2017. You will be informed of the time of the visit 3 or 4 days ahead.

THE COMMUNITY CHRISTMAS LUNCHEON (KUTYA) will take place on Sunday, January 22, 2017 in the Parish Hall after the Divine Liturgy. Tickets are \$25/person and free for children that are accompanied by an adult. Please contact Eugenia Kindrat at 514-708-0527 or Adrianna Zerebecky at 514-603-4303 to purchase your tickets.

At the luncheon, we will be appealing to all our parishioners to assist us financially in our 2017 Fundraising Campaign. Our goal is to outfit our Cathedral with a complete Fire and Safety Alarm System in order to protect our beautiful Cathedral. This project will cost approximately \$30,000. The Parish Council deems this project to be essential; the Holy Trinity Ukrainian Orthodox Cathedral in Winnipeg suffered a disastrous fire in July 2016, sustaining damages of over \$1,000,000. In addition, the Greek Orthodox Church of Koimisis Tis Theotokou in Park Extension also sustained a fire in April 2015 wherein the entire church was destroyed.

We believe that any donation, large or small, will help us to protect our Cathedral from such catastrophic disasters. In this way, we will secure the future of our Cathedral for generations to come.

Everyone is warmly invited to participate in this parish tradition.

ANNUAL GENERAL MEETING of the parish will be held on **Sunday, February 19, 2017** following the Divine Liturgy. According to the Church By-Laws, those who have not paid their Annual Membership dues for 2016 may attend the meeting, however may not vote.

VISITING SICK – Please note that Fr. Volodymyr will be visiting parishioners in hospitals and nursing homes on Wednesdays. If you know of any parishioner or would like Fr. Volodymyr to visit you, please call him at 514-947-2235 to arrange a time.

CHOIR REHEARSALS - take place Thursday evenings at 7:00 pm in the Church Hall. New members are encouraged to attend. No experience or knowledge to read Ukrainian is necessary. For more information, please contact Helena Waverchuck at 514-620-9494.

ONLINE DONATIONS – can be made by visiting www.canadahelps.org. Thank you for your generosity.

METR. ILARION UKRAINIAN SCHOOL - Students are invited to enrol and study the Ukrainian language and its literature. Classes are held every Saturday morning at 9:00 am on church premises. For more information, call Dobr. Ludmila Popovich at 438 881 8054.

SUNDAY SCHOOL – Held every Sunday from 10:00 am to 10:45 am for children ages 4 and older. For more information, please contact Dobr. Ludmila Popovich at 438 881 8054.

CONTACT INFORMATION UPDATE - Please contact Adrianna Zerebecky at 514-603-4303 or adrianna.zerebecky@gmail.com if your status, address, telephone numbers or e-mail address have changed, or if you or someone you know would like to be added to the e-mail distribution list.

DELICIOUS, HOMEMADE FROZEN VARENYKY – available for sale, \$7.00/dozen. Contact Halia Humeniuk at 514-727-5603.

* * * * *

ОПОВІДЬ: Марк Ліхтен, повнолітній, місто проживання Монреал, Квебек, син Леоніда Ліхтена і Олени Жила, має намір одружитися з Марією Беседіною, донька Олега Беседіна і Галини Алдакімової. Шлюб відбудеться в суботу, 14- січня, 2017, о 12:00 по полудні, в Кафедральному Соборі Св. Софії.

BANNS: Mark Likhten, of legal age, domiciled in Montreal, Quebec, son of Leonid Likhten and Elena Jila, intends to marry Mariya Byesyedina, of legal age, domiciled in Montreal, Quebec, daughter of Oleg and Galina Byesyedin. The wedding will take place at St. Sophie Cathedral on Saturday, January 14, 2017 at 12:00 pm.

* * * * *

ІСТОРИЯ СВЯТА

Історична наука вважає, що Різдво запозичене християнами з язичеських культів. У стародавніх релігіях відзначалося народження богів – давньоєгипетського Осіріса, давньогрецького Діоніса, давньоіранського Мітри та ін. Дати цих свят припадали на кінець грудня – початок січня, дні зимового сонцестояння, "повороту до весни".

У процесі свого становлення християнська церква поступово витісняла давні свята. Утверджуючи християнство та вчення про єдиного Бога на теренах Київської Русі, перші отці церкви переосмислили язичницьку атрибутику у християнському контексті та зберегти у церковній традиції чимало з того доброго та істинного, що існувало в язичництві. Зокрема - сільськогосподарський хліборобський календар, який багато в чому був розроблений ще в язичницькі часи. Таким чином, в Україні, як і в інших країнах світу, день початку нового сонячного, хліборобського, року отримав новий, християнський зміст, як Різдво, свято народження Божого Сина, Спасителя світу.

Відповідним чином була змінена й обрядовість, магичні дії й обряди язичництва були замінені на молитви й обряди прославлення і прохання до Всевишнього, щоб у наступному році він дав людям добрий урожай. Відповідно до нового вчення був дещо переосмислений в плані символіки і обрядовості, але по суті залишений без змін, звичай поминання предків, старих дідів, праотців, які згідно православного вчення за свої добрі вчинки, зокрема відносно своєї родини, мають вічне життя у Бога в небесних поселеннях серед святих і праведників. Так само як на святковому богослужінні, у святкуванні Різдва мали брати участь усі приналежні до родинного кола. На Святому Вечорі властиво зосереджується взагалі головна увага свята, і на саме Різдво залишається тільки Служба Божа в церкві та відвідування і гостювання родичів та знайомих з відповідними розвагами та забавами.

Спочатку 6 січня було потрійним святом народження, хрещення й богоявлення Христа. У IV столітті 25 грудня стали відзначати народження, а 6 січня — хрещення та богоявлення. І лише наступного століття Різдво Христове міцно увійшло в життя християн. Розбіжність у святкуванні Різдва західними і східними церквами викликана тим, що вони користуються різними календарними системами. Православна церква святкує його 7 січня (25 грудня за старим стилем), а католицька церква — 25 грудня за новим стилем. У X столітті християнство було запроваджено на Русі, й відтоді свято Різдва Христового стало невід'ємною частиною нашої культури.

Походження колядок

Саме слово коляда походить від назви Нового Року у римлян — *Caierkiaie iashiariae*, що припадав на тиждень після веселих сатурналій, у другій половині грудня місяця. Ця чужа назва «коляда», що сплелася із старослов'янським празником зимового повороту сонця і пізніше перейшла на наше зимове новоріччя, вказує на сильні греко-римські впливи в IV-IX ст., коли українська колонізація досягла берегів Чорного моря і Дунаю, де вона зустрілася безпосередньо з греко-римським світом.

Цілком можливо, що наші предки разом із назвою «коляда» та деякими звичаями запозичили від греків та римлян ще щось із мотивів величальних новорічних пісень ще перед прийняттям християнства на Україні-Русі. Та все ж, немає сумніву, що греко-римські впливи зустрілися на східнослов'янському ґрунті вже з виробленою новорічною обрядовістю і величальними піснями місцевого походження.

«Дуже можливо, що ті старі новорічні пісні в нас називалися власне щедрівками. Ця рідна, місцева їх назва, незнана поза українською етнографічною територією, стоїть, очевидячки, в якомусь зв'язку із щедрим, тобто багатим вечором, що замикає різдвяний цикл празників, та із тою щедрістю, багатством і достатком, який напропорчують колядки й щедрівки в бажаннях для господарів».

Традиційний характер організації колядницьких та щедрівницьких ватаг на чолі з «березою» у багатьох випадках нагадує стародавніх веселих скоморохів, що теж «хату звеселяли» не тільки величальними піснями, а й танцями та грою на музичних інструментах . Цілком можливо, що від співців-скоморохів колядницькі та щедрівницькі ватаги успадку-вали і традиційні форми випрошування дозволу, як ось:

- ... Ци повелите колядовати,
- Колядовати, дім звеселяти,
- Дім звеселяти, діти збудити?

Сказане вище стосується і до випрошування плати за колядування:

- А йди ж за грішми та до комори,
- Ключики бери, скриньки розмикай,
- Скриньки розмикай, нам грошей давай.
- Ой, давай, давай, не затинайся,
- Ни маєш дати, ни підем з хати.

Український вертеп

Спочатку вертепом виступав маленький ящик, обклеєний кольоровим папером, де за допомогою ляльок, закріплених на осі, розігрувалися вистави, які склалися з двох частин. У першій частині розігрувалися сцени, пов'язані з народженням Христа і біблійними персонажами; друга, світська, включала до свого сюжету житейські історії про Добро і Зло. Так про це пише етнограф Микола Маркевич: «Наш вертеп є

похідний будиночок з двома поверхами. Зроблений він з тоненьких дощок і картону. Верхній поверх має балюстраду, за балюстрадою відбувається містерія: це Вифлеєм. На нижньому поверсі трон царя Ірода; долівку обклеєно хутром для того, щоб не видно було щілин, якими рухаються ляльки. Кожну ляльку прикріплено до дроту; під долівкою є кінець цього дроту: за цей кінець, придержуючи ляльку, вертепник вводить її в двері і водить у напрямку, який для неї необхідний. Розмова від імени ляльок відбувається поміж дячками, співаками і бурсаками то пискливим голосом, то басом — відповідно до потреби. Вся друга частина вистави відбувається на нижньому поверсі». Два поверхи вертепного будиночка, за християнською традицією, трактувалися як "небо" і "земля".

Щодо тексту вертепної драми, то це — цікаве поєднання книжних елементів з елементами народними. Вертепна драма складається з двох частин: різдвяної драми і механічно приєднаної до неї сатирично-побутової інтермедії. Перша частина вертепу, що іноді зветься «святою» — більш-менш стійка, а друга, народня змінюється в залежності від місцевих умов, історичного періоду та від здібностей самого вертепника.

Обидві частини — «свята» і народня — різняться між собою ще й мовою. Перша частина написана старою «книжною» мовою, а друга — створена народом і мало чим відрізняється від сучасної української мови.

«Свята» частина вертепу. Багато дослідників-етнографів погоджуються з тим, що свята частина вертепної драми, якщо і не була створена цілком в Академії Київській, то в усякому разі дістала там поважне літературне оформлення. Про «книжне» походження «святої» частини вертепу свідчить ще й те, що вона майже не-змінна в усіх списках відомих нам вертепів. Друга ж (народна) частина — змінна. Так чи інакше, а «свята» частина вертепної драми виконувалася всіма вертепниками і збереглася в усіх відомих нам текстах. Кінчалася ця драма смертю Ірода, а після смерті такого лиходія люд, звичайно, має радіти, веселитися. Отже починається народно-побутова інтермедія — друга частина вертепу.

«Народна» частина вертепу, як уже сказано - витвір самого народу. В цій частині вертепу ми спостерігаємо віддзеркалення побуту населення України того часу, коли вертеп був створений.

Згодом вертеп перетворився на театралізоване дійство з великою кількістю учасників, склад яких змінюється відповідно до регіону. Зазвичай, саме у такому форматі мистецтво вертепу тішить нас і сьогодні.

* * * * *